

Ipuintxua

LUTZIPERRERI ADAR BAT LAPURTU EUTSOE

TXINDURRETA.- Azkenengo astereko IZPAR BARRI-an agertu da izpar arrigarri bat: "LUTZIPER-eri, txerrenen jaun aundienari, lapurtu dautzoela, adar bat, baten batek.

Lapurtasun ori izan zala, txerre orrikeri aundienetakoan. Ezaten da lapurtasun ori izan zala, eusenian gustueak orrikeri aundi aretan. Ta aundiena da lapurtasun onetan, ainbeste txerren artean, iñok ez ebela ikusi, noiz, zeñek ta zelan lapurtu-eutzan txerrenen jaun aundienari, adar bat, LUTZIPER-eri.

IZPAR BARRI azterokoan, jarraituten da ezaten: "Ikusi garria zan, zelako neaste itxuraituzan leku aretan, laztasun danena; surbur uzaiñ aundea danean; jasantsu eziñ zan; LUTZIPER-eri urtetan eutsin abotik, belartietaitik ta begietaitik txinpartak; onek, ukabilkoak emoten zan adarra orostu eutzein buru lekuan; iraultatutezan lurtean garrazi aundienetakoak; ta burbutzi batetik, ogei anei txerren aldatuzean gorotzean; beartu eben beste txerren gustueak jan eixen zikinkerri dana. Atzenian, danairi zatitu eben beren ainkakadak ta atzamarragaz, ta ezer ez ikusteko orriskeri aretan egon zian anairi.

Ezaten da gero, LUTZIPER, txerren gustien jaun aundiena, ikusten zan, jauzita. Esaten eben:

- ¡Zer lotz! ¡Zer lotz aundia dakot! ¡Zelako barreak egingo dabe, lau anka tan bi bernakoak, ta baita bere beste ainbestek, lapurtu dosteuelako nere adar bat, ta geratu nazela adar bateaz bakarrik. Danak esango dabe, barrezka. ¡Ze itxurea! Okerrena da, lapurtu dostenak nere adar maitea, lapurtulezkela geratu dan beste adarra be.

- Orrelan, nere aalmena ezetan gertukoda! Ez, ez: Nere bi adar gabe ¡Ze barregarri itxurean geratuko nitzaiken? ¡Gutxituta baño ezeratutua ikusten naiz! Ta ori orrelan ba da, txerren gustueak galduta gaoz.

- Ta orrelan euenian, LUTZIPER, ipiñi zan bera begira, ta ¡ze ikusi eben? Beren prakak be: lapurtu eutzeilla. Ori ikusten alaz, garrazi aundienetakobat entsunzan. Didarka eskatuten eben: Ondiok bizidian txerrenak, entzun zer nai doten, baño laister, laister: ¡Prakak nereztat! Prakak gabe lagaituidosteilako lapurrak. Txerren batek erantzun eutzan: "Nere Jaun aundia: Prakak ez daku, bakarrik daku gona batzuk! Ta LUTZIPER'ek erantzun eutzan: ¡Gonak? ¡Bakarrik gonak? Ba ez bakoitze ezer geiago, ekarri eizu GONA OREIK. Ta eruan eutzain gona ezta ta txiki bat, neskatallicaneana; Ikusi ebenian, esan eben LUTZIPER-ek: ¡Ze lotz! ¡Ze apalkuntza!

Danori ikusi ta entzun eben Txinizar-ek, azteroko IZPAR BARRI berri-idazleak, ezkututa txokotxu baten; itaundutu eutzanak LUTZIPER-reri: Urtetik Lur-etik

zuek gustueak, lurreko lapurrak, ikusten dalez, zuek baño geiago dakixeilla txerrenkerietan, joatenez Lurretik ¡Nora joan-go dea txerren zar gustueak?.- Oneri erantsun eutsan LUTZIPER-ek: "Ikusten nago, izan lezke joatia ORION-neko konsteltzion alde areitera, lezken".

Berriz itaundotzan berri-idazleak:

¡Ez dozu uzte LUTZIPER, akelarrak ta sorgiñak izan lezkiela orostu dotzuenak adarra eta prakak?

Orreri erantzun eben LUTZIPER-ek: "Ez, orreik ez dagoz zartuta lapurtasun oneitan, bi bernakoak baño. Akelarrak ta sorgiñak, dagoz bakarrik, entzuten goizeko kanpaiak: "AISE OTZA TA GOZIA, batek, ta bestiak erantsuten: "¡Beti mixeri, beti mixeri!".- Orrein ondoren, ori da dana -ezaben LUTZIPER-ek.

Baita be, Txiniñsparreak, esaten dago, entzun ebela iardun ardurazkoa ardure aundiko artean: Zubi gorri bat ta skorpi batek. Lenengoak esaten eben: Ikustenzena ez zela geiago aalmen aundi bat baño, txerren zar ta txerren barrien artean; ta beskeak esateneben: "aalmen puxikatua dala, baikotzak nai dabelako geratutea danaz, ta gatazkea txerrenen artean, zarrak ta barrien artean. Danen ta betiko ezta-baidea".

- Baña orain dago, gure, txindurruean, itaundea: "Danorretan, Gu, Txindurreak ¡zelan garatuko gera?".

ONTZATEGITXU
Lima. Perú

Ipuiñ au dago idaztita, BIZKAI-ko antxiñako auzkeran

ZUGATZAK BOTA EZKERO, URA
TA TXORIAK BADOAZ.
ZUGATZAK SARTU EZKERO,
URA TA TXORIAK EKARRI
EGITEN DIRA"

R. Codorniu